

Koszt druku: 2 zł

Msze Św. w niedzielę 6⁰⁰ 7³⁰ 9⁰⁰ 10⁰⁰ _{DK} 10³⁰ 12⁰⁰ 13¹⁵ 16³⁰ 19⁰⁰ w tygodniu 6³⁰ 7⁰⁰ 9⁰⁰ 18³⁰

9 lutego 2025

Nr 06/2025 (1403)

Najstarsze kościoły Europy

Historia jest pełna ironii. Dioklecjan, cesarz rzymski w latach 284-305, kierował największymi i najbardziej krwawymi prześladowaniami chrześcijan w Imperium Rzymskim. Jego „Edykt przeciwko chrześcijanom” z 303 r. nakazywał zniszczenie chrześcijańskich pism i miejsc kultu. Dioklecjan pochodził z Dalmacji, a kiedy zmarł, został pochowany w Mauzoleum Dioklecjana w Splicie.

A jednak – nie tylko jego prześladowania nie zdołały wykorzystać chrześcijaństwa w Imperium Rzymskim, ale także miejsce wiecznego spoczynku Dioklecjana zostało przekształcone w kościół. Dawne mauzoleum, obecnie katedra św. Domniona, jest drugą najstarszą budowlą wykorzystywaną jako katedra chrześcijańska.

Kościół św. Jerzego jest wczesnochrześcijańską rotundą z czerwonej cegły, którą uważa się za najstarszy budynek w Sofii, stolicy Bułgarii. Wybudowany przez Rzymian w IV wieku, słynie z fresków znajdujących się na wewnętrznej stronie centralnej kopuły. Zamalowane w okresie panowania Turków osmańskich, kiedy to budynek służył jako meczet, freski zostały odkryte i odrestaurowane w XX wieku.

Bazylika św. Piotra w Rzymie jest największym kościołem na świecie, zbudowany w miejscu pochówku św. Piotra Apostoła. Budowa obecnej świątyni, która zastąpiła starą bazylikę św. Piotra z IV wieku, rozpoczęła się w 1506 r.

Katolicka katedra św. Domniona w Splicie w Chorwacji jest uważana za najstarszą katolicką katedrę na świecie, która jest nadal użytkowana w swojej pierwotnej bryle. Zbudowana jako Mauzoleum Dioklecjana w

305 r., jest drugą najstarszą budowlą służącą jako katedra chrześcijańska.

Łuk Galeriusza i Rotunda sąsiadują z wczesnośredniowiecznymi zabudawkami w mieście Saloniki, w środkowej Macedonii, na północy Grecji. Cesarz rzymski Galeriusz polecił wznieść te dwie budowle jako elementy cesarskiego kompleksu związanego z jego pałacem w Salonikach. Cesarz Teodozjusz nakazał adaptację na kościół chrześcijański pod koniec IV wieku. Zachowały się niektóre z oryginalnych mozaik – pas przedstawiający świętych z rękami wzniesionymi w modlitwie. Budynek służył jako kościół przez ponad 1200 lat, do czasu, gdy miasto padło pod najazdem Turków Osmańskich. W 1590 r. został przebudowany na meczet, zwany Meczetem Sulejmana Hortaji Effendi, a do budowli dodano minaret. Był używany jako meczet do 1912 r., kiedy Grecy zajęli miasto podczas wojny bałkańskiej. Grecy kapłani prawosławni ponownie konsekrowali budowlę.

Kościół na Forum Romanum, którego elementy zawierają oryginalne rzymskie budynki. Okrągła budowla przy wejściu na Forum (dziś nieużywana) została zbudowana na początku IV wieku jako świątynia rzymska. Główny budynek mógł być biblioteką cesarskiego forum. Stał się kościołem w 527 r. i mieści ważne, ale w dużym stopniu odrestaurowane, wczesnochrześcijańskie dzieła sztuki, zwłaszcza mozaiki. Dziś jest to jeden ze starożytnych kościołów zwanych tituli, których patronami są kardynałowie diakoni.

Katedra Najświętszego Zbawiciela, św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty na Lateranie jest kościołem katedralnym diecezji rzymskiej i

służy jako katedra biskupa Rzymu, czyli papieża. Jest najstarsza i najwyższa rangą z czterech głównych bazylik papieskich. Ma unikalny tytuł arcybazyliki. Najstarszy publiczny kościół w Rzymie, a jednocześnie najstarsza i najważniejsza bazylika świata zachodniego. Została konsekrowana w 324 roku.

Panagia Ekatonpiliiani (dosłownie kościół z tysiącem drzwi) to historyczny kompleks kościelny w mieście Parika na wyspie Paros, w Grecji. Mieści on główną kaplicę otoczoną dwiema innymi kaplicami i baptysterium z chrzcielnicą w kształcie krzyża. Kościół datowany jest na 326 rok. Został ufundowany przez św. Helenę, matkę cesarza Konstantyna Wielkiego.

Grecki klasztor prawosławny stojący na szczycie wzgórza Stawrowouni na Cyprze. Został założony przez św. Helenę (matkę Konstantyna) około 327-329 r. i jest jednym z wielu miejsc, gdzie można zobaczyć fragment Świętego Krzyża.

Podstawowy układ i struktura ścian tej rzymskiej świątyni datowane są na lata 40. IV wieku, większa część budowli pochodzi z lat 1140-43. Pierwsze sanktuarium zostało tu zbudowane w latach 221-227 przez papieża Kaliksta I, a następnie ukończone przez papieża Juliusza I. Duże powierzchnie ścian pokryte są cennymi mozaikami z końca XIII wieku autorstwa Pietra Cavalliniego.

Katedra św. Piotra w Trewirze, w Nadrenii-Palatynacie to najstarszy kościół w Niemczech. Centralna część nawy została zbudowana z cegły rzymskiej na początku IV wieku, w wyniku czego powstała katedra, którą stopniowo rozbudowywano w różnych epokach. W 1986 r. kościół został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, jako część Zabytków Rzymskich, Katedry św. Piotra i kościoła Najświętszej Maryi Panny w Trewirze.

Willa w Lullingstone została zbudowana podczas rzymskiej okupacji Wielkiej Brytanii. Zabytek położony jest w pobliżu wsi Eynsford w hrabstwie Kent, w Anglii.

c.d. s. 4

Poniedziałek, 10 lutego

6.30 - Dziękczynna z prośbą o Boże błogosławieństwo w rocznicę ślubu dla Katarzyny i Remigiusza oraz syna Mateusza

- † Wiktoria Kurowska – od męża Stanisława
- † Daniel Kucharczyk – od żony z synami

7.00 - † Janina Paszuda – od rodziny Smoławskich

9.00 - †† Edward Jedliński z żoną Genowefą

18.30 - † Zdzisław Szkodziński – od rodziny

- †† Andrzej Ciszewski z teściami Zofią i Henrykiem Wierzbowskimi – od Ewy z rodziną
- † Andrzej Dura – od żony

Wtorek, 11 lutego

6.30 - †† Zofia, Józefa, Michał, Eugeniusz Cieśla, Anna i Ignacy Handzlik

- † Ryszard Gajewski – od siostry Grażyny z rodziną

7.00 - †† Emilia i Marian Mucha w rocznicę śmierci

9.00 - † Anna Rajewska w 9 r.śm. – od córek Barbary i Danuty z rodzinami

18.30 - † Stanisław Borkowski w r.śm.

Środa, 12 lutego

6.30 - †† Łucja i Rudolf Kremcowie – od syna z rodziną

- † Jacek Szałaśny – od córki Marty z Rafałem i wnuczką Emilką

7.00 - † Marek Pietras w 8 r.śm. – od żony, synów i szwagra

9.00 - † Kazimiera Pytka – od córek z rodzinami

18.30 - Zbiorowa za zmarłych:

- † ks. kan. Stanisław Górny
- † Bożena Walczyk – od kolegów i koleżanek z pracy
- † Wanda Jaromin – od sąsiadów z ul. Szpitalnej 108 i 110
- † Janusz Grycz – od sąsiadów Sołtys z kl. nr 14
- † Witold Figiel – od radnych Klubu Prawo i Sprawiedliwość Rady Miasta Oświęcim
- † Jan Obstarczyk – od firmy Tenso

- † Zofia Bernaś – od Roberta z rodziną

- † Stanisław Berszakiewicz – od Janusza Konderla z rodziną

- † Mirosław Zioberek – od Władysława i Teresy Studnickich z Kęt

- † Zdzisław Walus – od Tomasza Kiszczak z rodziną

- † Aleksandra Bylica – od Jadwigi

- † Marian Woźniak – od Marcina i Iwony Maśiorowskich z dziećmi

- † Stanisław Janulewicz – od kuzynki Ewy z mężem i dziećmi

- † Zofia Stasiowska – od Sławka Kamela z rodziną

- † Piotr Janik – od Damiana Knapika z rodziną

- † Rozalia Krzemień – od siostrzenicy Wiesławy Nagi z rodziną

- † Jolanta Filipowicz – od emerytowanych nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 4 w Oświęcimiu

- † Krystian Chłuba – od Mateusza Garbawskiego z rodziną

- † Maria Najasek – od koleżanek córki Barbary z Liceum Konarskiego w Oświęcimiu

- † Stanisław Sieprawski – od sąsiadów z ulicy Szpitalnej i Wysockie Brzegi

- † Jerzy Amanowicz – od Ewy Sołek i Anny Mirosławskiej

- † Marek Rypalski – od Anny Rembiesy

- † Zofia Piętka – od Ludwika Piętki z rodziną

- † Irena Żak – od rodziny Rado z Żarek

- † Jan Michalczewski – od rodziny Gryszówka

- † Danuta Kotfis – od pracowników Studio Urody Równiccy

- † Mieczysław Ligęza – od Ryszarda i Agnieszki Płoszczyca z synem

- † Aniela Czarnecka – od wnuka Tomasza z rodziną

- † Marek Roszczyk – od szwagra Krzysztofa

- † Andrzej Dura – od Tomasza Kubka z rodziną

- † Helena Chmura – od rodziny Chmurów z Czechowic-Dziedzic

- † Andrzej Sklarek – od byłych przedszkolaków z Miejskiego Przedszkola nr 17 w Oświęcimiu

- † Anna Maciejczyk – od córki Marianny z tatą

- † Janina Paszuda – od Iwony Pilszak z rodziną

- † Janina Maksymowicz-Gabryszak – od rodziny Krajewskich

- † Jerzy Sieranc – od Olgi Sieranc z córkami

- † Aniela Grochowska z mężem Zygmuntem – od wnuka Andrzeja z rodziną

- † Wiktoria Kurowska – od wnuczki Pauliny z Mateuszem

- † Ryszard Gajewski – od wnuka Szymona z żoną

- † Daniel Kucharczyk – od Macieja Palucha z rodziną

- † Jan Malec – od wnuczki Pauliny z rodziną

- † Maria Kaczor – od Izabeli i Gabriela Jit z córeczkami

- † Danuta Łyczkowska – od siostry Renaty z mężem i dziećmi

- † Ryszard Grabowski – od żony i dzieci

- † Janusz Żmuda – od siostry Zofii z rodziną

- † Janusz Żmuda – od córek matki chrzestnej z Bachowic

- † Maria Zadora – od kuzynek

- †† Michalina i Eugeniusz Siwek

- † Zofia Oleksy – od Rycerstwa Niepokalanej

Czwartek, 13 lutego

6.30 - †† Łucja i Dionizy Pietrynicz

- †† Wojciech i Katarzyna Wierzbiccy z córką i synem – od rodziny

- † Grażyna Zambrzycka w r.śm. – od Danuty

7.00 - † Józefat Perwenis – od żony z rodziną

9.00 - †† Józef Cinal z synem Dariuszem

18.30 - Zbiorowa za żywych:

- O łaskę nawrócenia w rodzinie i dar żywej wiary

- O Boże błogosławieństwo i opiekę Matki Bożej dla Doroty – od Janiny

- Dziękczynna z prośbą o Boże błogosławieństwo i zdrowie dla babci Haliny, Teresy i Krystyny oraz dziadka Jana

- Przeżywamy dziś piątą niedzielę zwykłą. Dzisiejsza składka, w drugą niedzielę miesiąca, przeznaczona jest na trwające prace remontowe w naszej parafii. Obecnie gromadzimy środki na dalsze odtwarzanie klinkieru. Serdecznie Bóg zapłać za złożone ofiary. Zapraszamy na nieszpory niedzielne o godz. 18.30.
- Trwa w Kościele Powszechnym Rok Jubileuszowy. W naszym kościele parafialnym codziennie można zyskać odpust zupełny spełniając zwykle warunki odpustu. Odpust można ofiarować za siebie lub za osobę zmarłą. Warunki uzyskania odpustu zamieszczone są w gablocie i na stronie internetowej naszej parafii.

LITURGIA TYGODNIA

Poniedziałek: wspomnienie św. Scholastyki, dziewicy
Wtorek: wspomnienie Najświętszej Maryi Panny z Lourdes - Światowy Dzień Chorego
Piątek: święto św. Cyryla, mnicha, i Metodego, biskupa, patronów Europy

NABOŻEŃSTWA

Nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy:
 Środa po Mszy o 9.00 i o godz. 18.15
 (intencje można składać w koszyku pod chórem)
Nabożeństwo ku czci św. Maksymiliana:
 Czwartek, godz. 18.00
 (intencje można składać w koszyku pod chórem)
Koronka do Bożego Miłosierdzia z okazją Spowiedzi:
 Piątek, godz. 15.00
Adoracja Najświętszego Sakramentu w kaplicy Miłosierdzia: poniedziałek-sobota 9.30-18.30

SPOTKANIA

Odnowa w Duchu Świętym: środa po Mszy wieczornej
Rycerstwo Niepokalanej: czwartek o 16.30 w kawiarence
Dzieci Boże: piątek o 16.30
Straż Honorowa Najświętszego Serca Pana Jezusa: piątek o 16.30 w kawiarence
Jutrzenka Pokoju: piątek o 19.00 w auli
Bractwo Trzeźwości: piątek po Mszy wieczornej w kawiarence

- Serdecznie Bóg zapłać wszystkim osobom z różnych grup duszpasterskich, także Panom kościelnym, za pomoc w demontażu szopki i dekoracji świątecznych.
- We wtorek, we wspomnienie Najświętszej Maryi Panny z Lourdes, przypada Światowy dzień Chorego. Modlimy się za ludzi dotkniętych bólem i cierpieniem. Polecamy Panu Bogu wszystkich pracowników służby zdrowia. Po Mszy św. o 9.00 obrzęd sakramentu Namaszczenia Chorych, prosimy o pomoc w dotarciu do kościoła ludziom chorym i starszym.
- W czwartek 13 lutego o godz. 18.30 zapraszamy na kolejną Mszę św. z modlitwą o uzdrowienie i uwolnienie wewnętrzne pod przewodnictwem Ojca Józefa Witko

Franciszkanina z Pińczowa. Składka przeznaczona jest na potrzeby zakonu franciszkańskiego. Podczas modlitwy towarzyszy nam diakonia muzyczna Jutrzenki Pokoju, którą będzie można wesprzeć dobrowolną ofiarą składaną do koszyka.

- Kurs Beta zatytułowany *Porozmawiajmy o Sakramentach* będzie miał miejsce w auli św. Jana Pawła II w kolejne siedem czwartków od 20 lutego. Serdecznie zapraszamy wszystkich Parafian.
- Zachęcamy do nabywania prasy katolickiej oraz naszej parafialnej „Wspólnoty” ze stolików pod chórem oraz ze stolika w przedsiönku kaplicy Bożego Miłosierdzia. Należność za gazety wrzucamy do puszeki.
- Przypominamy że w naszym kościele wjazd dla osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich oraz dla matek z małymi dziećmi znajduje się od strony kaplicy Bożego Miłosierdzia.
- Pod chórem w naszym kościele znajduje się opisana skrzynka do której można wrzucać ofiary przeznaczone na pomoc Ukraincom. Serdecznie Bóg zapłać za okazaną pomoc.

Najstarsze kościoły Europy

c.d. ze s. 1

Wybudowana w I wieku, być może ok. 80-90 r., była wielokrotnie rozbudowywana i zamieszkała aż do zniszczenia przez pożar w V wieku. Mieszkańcy byli zamożnymi Rzymianami lub rdzennymi Brytami, którzy przyjęli rzymskie zwyczaje. Niektóre znalezione tu ślady sugerują, że około 150 r. willa została powiększona i mogła być wykorzystywana jako miejsce wypoczynku gubernatorów rzymskiej prowincji Brytania. Dwa rzeźbione popiersia z marmuru znalezione w piwnicy mogą być popiersiami gubernatora Pertinaksa z lat 185-186 oraz jego teścia, Publiusza Helwiusza Successusa. W IV wieku pomieszczenie, prawdopodobnie używane już w celach religijnych, zostało przekształcone w chrześcijańską kaplicę lub kościół domowy, najwcześniejszy znany dziś na Wyspach Brytyjskich. W okresie anglosaskim ruiny rzymskiego mauzoleum świątynnego na miejscu willi zostały włączone do kaplicy chrześcijańskiej (kaplica Lullingstone), która istniała w czasie podboju Normanów i jest jedną z najstarszych znanych kaplic w Wielkiej Brytanii.

Hagia Eirene, czyli „Święty Pokój”, to grecka cerkiew prawosławna znajdująca się w Stambule, w Turcji. Wybudowana w VI wieku, jest jednym z niewielu kościołów w Stambule, który nie został przekształcony w meczet. Hagia Eirene pełni dziś funkcję muzeum, a ze względu na doskonałą akustykę także sali koncertowej. W pobliżu jest słynniejsza świątynia Hagia Sophia, która została zbudowana później.

John Burger
 pl.aleteia.org